EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 31. 7. 2020
COM(2020) 350 final

SPRÁVA KOMISIE

Monitorovanie uplatňovania práva Európskej únie

Výročná správa za rok 2019

{SWD(2020) 147 final}

ÚVOD 2

I. NOVÝ IMPULZ PRE ZAMESTNANOSŤ, RAST A INVESTÍCIE 3

Zabezpečenie spravodlivých pracovných podmienok v celej EÚ 3
Presadzovanie pravidiel v oblasti životného prostredia 4
Presadzovanie pravidiel v oblasti poľnohospodárstva 5
Presadzovanie pravidiel v oblasti námorných záležitostí a rybárstva 6
Presadzovanie pravidiel v oblasti regionálnej politiky 6
Boj proti podvodom poškodzujúcim rozpočet EÚ 7

II. PREPOJENÝ DIGITÁLNY JEDNOTNÝ TRH 7

Zlepšenie pripojenia 7
Zaručenie kybernetickej bezpečnosti a dôveryhodnosti online transakcií 9
Lepšia prístupnosť pre ľudí so zdravotným postihnutím 9

III. ODOLNÁ ENERGETICKÁ ÚNIA S VÝHĽADOVOU POLITIKOU V OBLASTI ZMENY KLÍMY 10

Vykonávanie Parížskej dohody o zmene klímy 11

IV. PREHĹBENEJŠÍ A SPRAVODLIVEJŠÍ VNÚTORNÝ TRH SO SILNEJŠOU PRIEMYSELNOU ZÁKLADŇOU 13

Zabezpečenie nenarušenej hospodárskej súťaže 13
Zabezpečenie voľného pohybu pracovníkov 13
Zabezpečenie voľného pohybu tovaru 14
Zabezpečenie slobody usadiť sa a voľného pohybu služieb 15
Lepšia informovanosť a pomoc občanom a podnikom 16
Presadzovanie únie kapitálových trhov, pravidiel v oblasti finančných služieb a voľného pohybu kapitálu 17
Presadzovanie pravidiel v oblasti daní a ciel 19
Zabezpečenie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov 20
Zabezpečenie vysokej úrovne ochrany verejného zdravia 21
Presadzovanie pravidiel v oblasti mobility a dopravy 23

V. HLBŠIA A SPRAVODLIVEJŠIA HOSPODÁRSKA A MENOVÁ ÚNIA 25

Presadzovanie pravidiel v oblasti bankovej únie 25

VI. PRIESTOR SPRAVODLIVOSTI A ZÁKLADNÝCH PRÁV ZALOŽENÝ NA VZÁJOMNEJ DÔVERE 26

Podpora právneho štátu a základných práv 26
Cezhraničná spolupráca v oblasti trestnej a občianskej justície 27
Zlepšenie ochrany osobných údajov 27
Presadzovanie pravidiel v oblasti bezpečnosti 28

VII. SMEROM K NOVEJ MIGRAČNEJ POLITIKE 29

Úvod

Základom Európskej únie je dodržiavanie zásady právneho štátu. Nie náhodou prvý predseda Európskej komisie Walter Hallstein hovoril o Európskej únii ako o *právnom spoločenstve* (Rechtsgemeinschaft) viazanom pravidlami, na ktorých sa členské štáty dohodnú ako spoluzákonodarcovia, a zaviažu sa, že ich budú vykonávať vo svojich vnútroštátnych systémoch. Komisia má ako strážkyňa zmlúv úlohu zabezpečiť dodržiavanie týchto pravidiel v prospech našich občanov. Či sa to týka čistého ovzdušia, bezpečnosti potravín alebo prístupu k zdravotnej starostlivosti v zahraničí, spolupráca členských štátov je kľúčová pre zabezpečenie realizácie politík EÚ v každodennom živote občanov.

Táto výročná správa poskytuje prehľad o práci, ktorú Komisia odviedla v roku 2019 s cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie, vykonávanie a presadzovanie práva EÚ.

Rokom 2019 sa skončilo obdobie Junckerovej Komisie a od 1. decembra sa začal mandát môjho tímu. Rok 2019 bol teda v mnohých ohľadoch rokom zmien. Nový tím komisárov sa zhostil svojej úlohy, pracoval v súlade s novými politickými usmerneniami a viedol nové iniciatívy, ako je napríklad Európska zelená dohoda a digitálna agenda.

V čase tohto prechodu sa základy, ktoré našu Úniu držia pohromade, nezmenili. Správne uplatňovanie a presadzovanie práva EÚ vrátane dodržiavania základných práv a zásady právneho štátu zostáva spoločnou zodpovednosťou členských štátov a inštitúcií EÚ. Dodržiavanie práva EÚ nikdy nie je jednosmerná cesta. Zakladá sa na lojálnej spolupráci našich členských štátov v záujme občanov, ktorým slúžime. Komisia bude zároveň so zveľaďovaním tohto partnerstva aj naďalej poskytovať podporu a usmernenia členským štátom, aby im pomohla implementovať právo EÚ. Budeme však naďalej ostražití a pripravení podniknúť rozhodné právne kroky v prípade porušenia práva EÚ. Pokiaľ ide o uplatňovanie a presadzovanie práva EÚ na účely dodržiavania práv občanov, ktoré z neho vychádzajú, neexistujú žiadne kompromisy.

predsedníčka Európskej komisie

Ursula von der Leyen

I. Nový impulz pre zamestnanosť, rast a investície

Najvyššou prioritou Komisie v minulom roku bolo stimulovať investície vytvárajúce pracovné miesta a posilniť konkurencieschopnosť Európy. Vytvorenie vhodného regulačného prostredia na podporu podnikania a vytvárania pracovných miest je však ohrozené, ak členské štáty nevykonávajú pravidlá EÚ správne a včas.

Zabezpečenie spravodlivých pracovných podmienok v celej EÚ

Európsky pilier sociálnych práv, ktorý vyhlásili Európsky parlament, Rada a Európska komisia v novembri 2017, vyjadruje spoločný politický záväzok dodržiavať viacero zásad a práv, ktoré sú pre spravodlivé a dobre fungujúce trhy práce a systémy sociálneho zabezpečenia 21. storočia v Európe nevyhnutné. Jedným z hlavných aspektov sú spravodlivé pracovné podmienky vrátane snahy zamedziť pracovnoprávnym vzťahom, ktoré vedú k neistým pracovným podmienkam.

Komisia začala v júli 2019 konanie proti Taliansku z dôvodu nedostatočnej ochrany pracovníkov vo verejnom sektore pred zneužívaním a diskrimináciou, ku ktorým dochádza, keď sa pracovné zmluvy na dobu určitú uzatvárajú v bezprostrednom slede (smernica Rady 1999/70/ES).

V priebehu roku 2019 členské štáty, Komisia a sociálni partneri naďalej spolupracovali s cieľom zabezpečiť nadčasovosť právnych predpisov EÚ v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a súlad s príslušnými právnymi predpismi. Zameriavali sa hlavne na to, aby členské štáty vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch zaviedli pravidlá v súvislosti s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a aby ich oznámili Komisii.

Komisia takisto pravidelne aktualizuje výkladové oznámenie o smernici o pracovnom čase v súlade s dôležitými zmenami v judikatúre Súdneho dvora.

Presadzovanie pravidiel v oblasti životného prostredia

V roku 2019 Komisia pokračovala v konaní v oblasti boja proti znečisťovaniu ovzdušia, ktorý je stále jej prioritou. Komisia navyše podporila vykonávané činnosti prostredníctvom diskusií s členskými štátmi na túto dôležitú tému, pričom v roku 2019 sa v Taliansku konal dialóg o čistom ovzduší.

Komisia v roku 2019 postúpila prípady ďalších troch členských štátov Súdnemu dvoru (Taliansko, Španielsko a Bulharsko) v súvislosti s nadmernými úrovňami oxidu dusičitého (NO_2) alebo oxidu siričitého (SO_2) v ovzduší.

Súdny dvor vyhovel žalobe Komisie proti Francúzsku v súvislosti so znečistením oxidom dusičitým (NO_2) a v ďalšom rozhodnutí poskytol dôležitý výklad smernice o kvalite okolitého ovzdušia – vnútroštátne súdy majú právomoc posúdiť výber umiestnenia staníc merajúcich kvalitu ovzdušia.

Komisia organizuje podujatia týkajúce sa obehového hospodárstva v členských štátoch, v ktorých hrozí, že nesplnia nové ciele v oblasti recyklácie odpadu a iné požiadavky právnych predpisov EÚ o odpadoch. V roku 2019 sa takéto podujatia konali v Aténach, Lisabone a Budapešti. Špičkoví odborníci na nich predstavili svoje odporúčania týkajúce sa najlepších spôsobov vykonávania pravidiel revidovaných v roku 2018.

Komisia v roku 2019 podala na Súdny dvor návrh na začatie konania proti Taliansku, Cypru a Švédsku z dôvodu neplnenia povinností týkajúcich sa čistenia komunálnych odpadových vôd. V súlade s právnymi predpismi EÚ je nutné zaviesť riadne systémy na zber odpadovej vody, pričom odpadová voda sa musí správne čistiť.

Členské štáty musia dokončiť sústavu chránených území Natura 2000 a zaviesť potrebné ochranné opatrenia vo všetkých lokalitách. Toto je kľúčové pre zachovanie chránených biotopov a druhov. Komisia zároveň v roku 2019 prijala opatrenia na odstránenie štrukturálnych nedostatkov v právnych predpisoch členských štátov o ochrane prírody a zabránenie nezákonnému lovu vtákov.

Komisia sa takisto zamerala na zabezpečenie toho, aby činnosti spojené s ťažbou dreva a lesným hospodárstvom boli vykonávané v súlade s požiadavkami ochrany prírody.

Komisia začala v marci, októbri a novembri postup v prípade nesplnenia povinnosti proti 17 členským štátom s cieľom zlepšiť vykonávanie smernice EÚ o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktorá bola v roku 2014 aktualizovaná s cieľom znížiť administratívnu záťaž, zlepšiť úroveň ochrany životného prostredia a zvýšiť spoľahlivosť, predvídateľnosť a udržateľnosť investičných rozhodnutí vo verejnom aj v súkromnom sektore.

Presadzovanie pravidiel v oblasti poľnohospodárstva

Spoločná poľnohospodárska politika (SPP) je založená na spolupráci medzi poľnohospodárstvom a spoločnosťou a medzi EÚ a jej poľnohospodármi. Jej cieľom je podporiť poľnohospodárov a zlepšiť poľnohospodársku produktivitu, zabezpečiť stabilné dodávky cenovo dostupných potravín a zaistiť poľnohospodárom v Európskej únii primeraný zárobok. V spoločnej poľnohospodárskej politike sa riešia aj problémy týkajúce sa životného prostredia vrátane otázok spojených so zmenou klímy. Jej cieľom je riadiť prírodné zdroje udržateľným spôsobom, zachovávať vidiecke oblasti a krajiny v celej EÚ a udržiavať životaschopnú vidiecku ekonomiku podporovaním zamestnanosti v poľnohospodárstve a súvisiacich odvetviach.

Zemepisnými označeniami sa chránia názvy konkrétnych výrobkov a propagujú sa ich jedinečné vlastnosti súvisiace s ich zemepisným pôvodom a tradičným know-how. Zemepisné označenia zohrávajú hlavnú úlohu pri zachovávaní vysokých noriem a kvality potravín.

Komisia v roku 2019 prijala opatrenia na riešenie nesprávneho vykonávania pravidiel EÚ o ochrane označení pôvodu a zemepisných označení.

Dánsko povolilo dánskym podnikom výrobu a vývoz bieleho syra do krajín mimo EÚ pod názvom syr „feta“, aj keď nezodpovedá špecifikácii výrobku pre toto chránené označenie pôvodu.

Bulharsko vedie svoj národný register chránených zemepisných označení poľnohospodárskych výrobkov a potravín od roku 2008, ktorý je však v rozpore s výlučnou povahou registrov systémov kvality v rámci EÚ.

Presadzovanie pravidiel v oblasti námorných záležitostí a rybárstva

Hlavným cieľom spoločnej rybárskej politiky (SRP) je zabezpečiť, aby bolo odvetvie rybárstva a akvakultúry environmentálne, ekonomicky a sociálne udržateľné. Spoločná rybárska politika preto zahŕňa opatrenia na obmedzenie kapacity rybárskej flotily a stanovenie obmedzení výlovu a rybolovných činností. V tomto ohľade všetky členské štáty súhlasili do roku 2020 znížiť úroveň

komerčného rybolovu na udržateľnú úroveň. V roku 2019 sa pozornosť sústredila predovšetkým na overovanie dodržiavania pravidiel súvisiacich s vedľajšími úlovkami citlivých druhov, ako napríklad veľrýb, delfínov a iných morských cicavcov.

Komisia začala sériu neformálnych dialógov o otázkach, ako sú systémy overenia výkonu motora a kontrola flotily EÚ, ktorá vykonáva rybolov mimo vôd EÚ.

Úspech spoločnej rybárskej politiky si vyžaduje vytvoriť a zaviesť účinný a jednotný systém kontroly a presadzovania. Z tohto dôvodu sa Komisia v roku 2019 v rámci svojej stratégie presadzovania aj naďalej zameriavala na ochranu, kontrolu a presadzovanie v oblasti rybárstva členskými štátmi.

Komisia prijala nadväzujúce opatrenia týkajúce sa postupu v prípade nesplnenia povinnosti proti Dánsku v súvislosti s neuplatňovaním niekoľkých dôležitých ustanovení nariadenia o systémoch kontroly EÚ. Najzávažnejšie problémy sa týkajú využívania rybolovu na priemyselné účely. Na zabezpečenie presnosti registračných dokumentov o úlovkoch je nevyhnutné vykonávať riadne kontroly, a to s cieľom zamedziť nadmernému rybolovu.

Súčasťou spoločnej rybárskej politiky sú aj konkrétne nástroje na presadzovanie, napríklad akčné plány kontroly a administratívne vyšetrovania. Komisia prijala na základe overenia a auditov, ktoré vykonala, rôzne akčné plány kontroly a monitorovala ich vykonávanie.

Presadzovanie pravidiel v oblasti regionálnej politiky

Európske štrukturálne a investičné fondy slúžia na podporu investícií v hlavných politických oblastiach podporujúcich rast v celej EÚ.

Komisia v roku 2019 naďalej zabezpečovala, aby sa výdavky vykazujúce nezrovnalosti vylúčili zo spolufinancovania pozastavením platieb alebo v niektorých prípadoch uplatnením finančných opráv.

Komisia 14. mája 2019 prijala rozhodnutie, ktorým sa stanovujú usmernenia o určovaní finančných opráv, ktoré je potrebné uplatňovať na výdavky financované Úniou pri nedodržiavaní platných pravidiel verejného obstarávania.

V tomto rozhodnutí sa poskytuje vyššia právna istota pre všetky subjekty a vhodnejší prístup v komplexných oblastiach verejného obstarávania, ktoré sú aj naďalej hlavným zdrojom nezrovnalostí a finančných opráv kohéznych fondov.

Boj proti podvodom poškodzujúcim rozpočet EÚ

Možnosti boja proti trestným činom poškodzujúcim rozpočet EÚ sa po prijatí smernice o ochrane finančných záujmov EÚ výrazne zlepšili. Táto smernica bude takisto tvoriť hmotnoprávny základ práce Európskej prokuratúry. Komisia s členskými štátmi úzko spolupracuje na zabezpečení náležitého vykonávania tejto smernice. Komisia 19. septembra 2019 začala postup v prípade nesplnenia povinnosti proti 14 členským štátom z dôvodu neskorej transpozície.

V dvoch prípadoch, ktoré Komisia postúpila Súdnemu dvoru, konkrétne v prípade Spojeného kráľovstva a Holandska, Súdny dvor rozhodol, že tieto štáty nesplnili povinnosť lojálnej spolupráce v súlade so Zmluvou, pretože nenahradili straty vlastných zdrojov vyplývajúce z nesprávnosti osvedčení o vývoze vydaných miestnymi orgánmi zámorských krajín a území

(ZKÚ). Súdny dvor dospel k záveru, že tieto dva dotknuté členské štáty nesú voči Európskej únii zodpovednosť za pochybenie spôsobené orgánmi ich ZKÚ, ktoré viedlo k strate tradičných vlastných zdrojov.

II. Prepojený digitálny jednotný trh

V stratégii digitálneho jednotného trhu sa riešia problémy a možnosti digitálnej transformácie znižovaním fragmentácie trhu, zvyšovaním toku údajov a plynulosti trhu a prispôsobovaním existujúcich pravidiel digitálnemu veku. Spotrebitelia získali lepší prístup vďaka zákazu neopodstatneného geografického blokovania, cezhraničnej prenosnosti obsahu, zrušeniu roamingových poplatkov a iniciatíve WiFi4EU. Podmienky trhového rámca sa zlepšili vďaka novému európskemu kódexu elektronických komunikácií, smernici o audiovizuálnych a mediálnych službách, aktualizácii právnych predpisov v oblasti autorského práva a nariadeniu o platformách. V nasledujúcich rokoch bude mať uplatňovanie týchto pravidiel kľúčový význam.

Zlepšenie pripojenia

Vysokorýchlostné digitálne komunikácie podporujú inovácie a lepšie služby pre celé hospodárstvo i spoločnosť. Príprava pripojenia 5G je prioritou Komisie. Cieľom je zabezpečiť, aby bolo rádiové frekvenčné spektrum pre sieť 5G do roku 2020 dostupné v celej EÚ.

Účinné uplatňovanie pravidiel týkajúcich sa jednotného európskeho čísla tiesňového volania (112) prinesie koncovým používateľom vrátane používateľov so zdravotným postihnutím bezpečný a účinný prístup k núdzovým službám.

V roku 2019 Komisia začala konanie o nesplnení povinnosti proti Česku, Nemecku, Grécku, Španielsku a Chorvátsku, keďže používateľom so zdravotným postihnutím nezabezpečili rovnaký prístup, ako sa vyžaduje v pravidlách týkajúcich sa tiesňového čísla 112.

Budovanie vysokorýchlostnej elektronickej komunikačnej infraštruktúry môže byť veľmi nákladné. Preto je v záujme verejnosti dôležité vykonávať pravidlá, ktoré znižujú náklady na zavedenie a ktoré ho zefektívňujú.

Súdny dvor v roku 2019 na návrh Komisie uložil Belgicku denné penále, keďže transponovalo opatrenia na zníženie nákladov zavádzania vysokorýchlostných elektronických komunikačných sietí v regióne Brusel len čiastočne.

Zaručenie kybernetickej bezpečnosti a dôveryhodnosti online transakcií

Zabezpečenie kybernetickej bezpečnosti je v čoraz digitalizovanejšej ekonomike a spoločnosti čím ďalej tým väčším problémom. Smernicou o bezpečnosti sietí a informačných systémov (ďalej len „smernica NIS“) sa zlepšuje celková úroveň kybernetickej bezpečnosti v Únii. V roku 2019 Komisia začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti 6 členským štátom z dôvodu

neidentifikovania prevádzkovateľov základných služieb v súlade s uvedenou smernicou. Koncom roka 2019 ešte stále prebiehali postupy v prípade nesplnenia povinnosti podľa smernice NIS proti týmto členským štátom: Belgicko, Maďarsko, Rakúsko, Rumunsko a Slovinsko.

Lepšia prístupnosť pre ľudí so zdravotným postihnutím

Ľudia so zdravotným postihnutím, najmä so zrakovým alebo sluchovým postihnutím, môžu mať sťažený prístup k webovým sídlam a mobilným aplikáciám verejných subjektov. Cieľom smernice o prístupnosti webových sídel je zlepšiť prístup k informačným nástrojom pre ľudí so zdravotným postihnutím. V priebehu roku 2019 Komisia aktívne viedla prebiehajúci postup v prípade nesplnenia povinnosti proti 19 členským štátom, pretože nevykonali smernicu o prístupnosti webových sídel, a napokon ukončila príslušné postupy proti 12 členským štátom. V dôsledku toho zostalo koncom roka 2019 otvorených 7 prípadov, a to proti Belgicku, Bulharsku, Nemecku, Írsku, Maďarsku, Rakúsku a Slovensku.

III. Odolná energetická únia s výhľadovou politikou v oblasti zmeny klímy

Úspech Európskej zelenej dohody, prioritnej oblasti politických usmernení predsedníčky von der Leyenovej, spočíva v pevných základoch energetickej únie. EÚ má komplexný súbor energetických pravidiel. Balík opatrení v oblasti čistej energie pre všetkých Európanov, dokončený v roku 2019, zohráva ústrednú úlohu v rozvoji a realizácii energetickej únie a Európskej zelenej dohody. Pomôže usmerniť transformáciu energetiky k vybudovaniu bezpečného, spoľahlivého a udržateľného energetického odvetvia, ktorého stredobodom je spotrebiteľ.

Úloha Komisie ako strážkyne zmlúv, ktorá zabezpečuje správne vykonávanie a uplatňovanie energetických pravidiel EÚ, je pre dosiahnutie cieľov energetickej politiky EÚ kľúčová. Vo svojej činnosti v oblasti presadzovania práva sa v roku 2019 zamerala na tieto hlavné oblasti: vnútorný trh s energiou, energetickú efektívnosť, obnoviteľné zdroje energie a bezpečnosť dodávky plynu.

Komisia sa rozhodla o postúpení prípadu Česka a Slovinska Súdnemu dvoru z dôvodu nesprávneho transponovania a uplatňovania konkrétnych ustanovení smernice o energetickej hospodárnosti budov. Komisia takisto rozhodla o postúpení prípadu Španielska Súdnemu dvoru z dôvodu nedodržiavania smernice o energetickej efektívnosti, ako aj o postúpení prípadu Belgicka z dôvodu nesprávnej transpozície smerníc o vnútornom trhu s elektrinou a so zemným plynom.

Komisia začala v januári, júli a novembri nové postupy proti 13 členským štátom z dôvodu neprijatia a/alebo neoznámenia transpozičných opatrení v súlade so smernicou o nepriamej zmene využívania pôdy a začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti 15 členským štátom z dôvodu nesprávneho vykonávania pravidiel EÚ týkajúcich sa energetickej efektívnosti.

Okrem toho sa postupy v prípade nesplnenia povinnosti uplatňovali aj s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň bezpečnosti v oblasti jadrovej energetiky a presadzovať pravidlá EÚ týkajúce sa jadrovej bezpečnosti, zodpovedného a bezpečného riadenia vyhoretého paliva a rádioaktívneho odpadu a ochrany pracovníkov, pacientov a všeobecnej verejnosti pred žiarením.

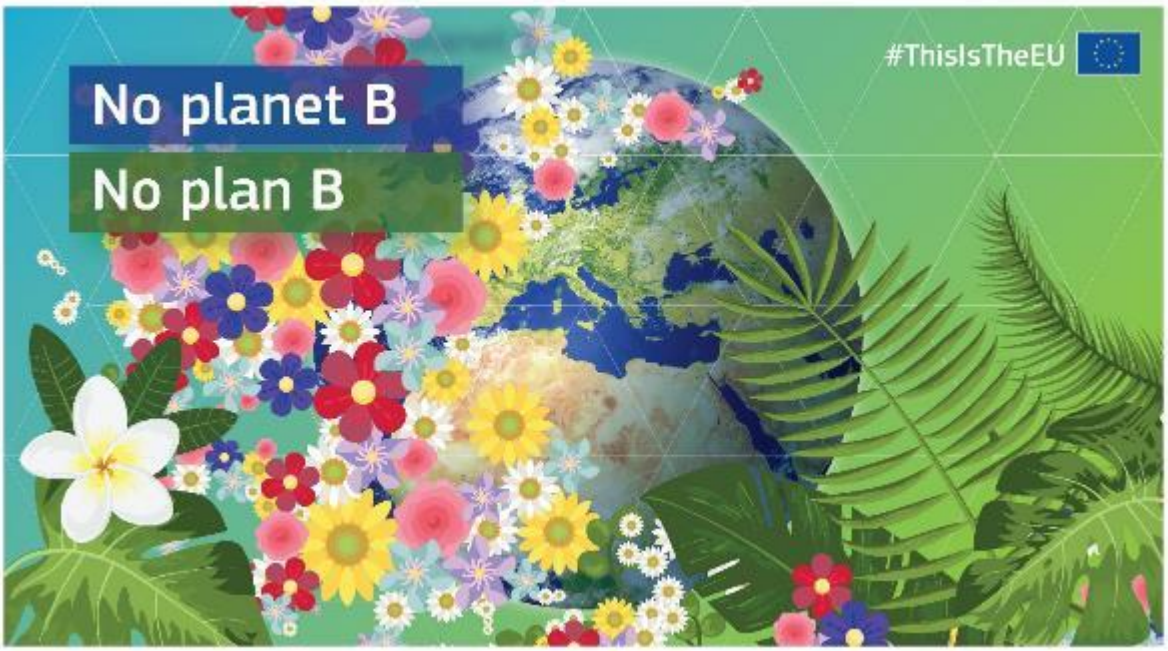
Komisia v roku 2019 pokračovala v postupe v prípade nesplnenia povinnosti proti 5 členským štátom a rozhodla o postúpení prípadu Talianska Súdnemu dvoru z dôvodu netransponovania opatrení v súlade so smernicou o základných bezpečnostných normách ochrany. Súdny dvor takisto vyhovel žalobám podaným Komisiou v rozsudku proti Taliansku v súvislosti s porušením požiadavky oznámiť konečný prijatý národný program týkajúci sa nakladania s rádioaktívnym odpadom a vyhoretým palivom v súlade so smernicou o rádioaktívnom odpade.

Nadobudnutím účinnosti balíka opatrení v oblasti čistej energie pre všetkých Európanov sa pozornosť bude zameriavať na monitorovanie úsilia členských štátov v dosahovaní cieľov EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030. Komisia bude takisto monitorovať ich integrované národné energetické a klimatické plány na roky 2021 až 2030. Uplatňovanie energetických pravidiel EÚ zostane kľúčovým pilierom stratégie energetickej únie.

Vykonávanie Parížskej dohody o zmene klímy

Komisia pod vedením Ursuly von der Leyenovej v príslušných politických usmerneniach vyzýva Európu stať sa do roku 2050 prvým klimaticky neutrálnym kontinentom na svete. V snahe dosiahnuť tento cieľ Komisia v decembri 2019 uverejnila Európsku zelenú dohodu, v ktorej stanovuje ambiciózny akčný plán v niekoľkých oblastiach politiky. V marci 2020 Komisia navrhla ukotviť klimatickú neutralitu do roku 2050 v novom klimatickom predpise a koncom roka 2020 predstaví plán, ako zodpovedným spôsobom zvýšiť súčasný cieľ na zníženie emisií skleníkových plynov minimálne na 50 % do roku 2030 a výhľadovo dosiahnuť 55 % zníženie (v porovnaní s úrovňami z roku 1990).

Vykonávanie a presadzovanie právnych predpisov v plnom rozsahu zohráva veľmi dôležitú úlohu v plnení súčasného cieľa znížiť emisie do roku 2030 minimálne o 40 % (v porovnaní s úrovňami z roku 1990) a vybudovať spoľahlivý základ na zvýšenie úrovne ambícií. Členské štáty mali do októbra 2019 transponovať smernicu s cieľom zlepšiť nákladovo efektívne znižovanie emisií a investície do nízkouhlíkových technológií, aby sa pripravili na štvrtú fázu systému EÚ na obchodovanie s emisiami (EU ETS) v rokoch 2021 až 2030. Komisia v súčasnosti skúma stav transpozície a v prípade, že transpozícia ešte neprebieha, prijme potrebné opatrenia na presadzovanie.

Čo sa týka námornej dopravy, Komisia v roku 2019 prvýkrát uverejnila komplexné informácie o emisiách CO_2 z lodí, ktoré zastavujú v prístavoch v Európskom hospodárskom priestore. Čo sa týka leteckej dopravy, Komisia v roku 2019 stanovila rámec na vykonávanie pravidiel na monitorovanie, nahlasovanie a overovanie emisií z lietadiel v EÚ v súlade s globálnym trhovým opatrením (CORSIA) prijatým Medzinárodnou organizáciou civilného letectva.

Na ochranu ozónovej vrstvy Komisia v roku 2019 dokončila hodnotenie vykonávania a plnenia nariadenia o ochrane ozónovej vrstvy a v roku 2020 začne posúdenie vplyvu s cieľom preskúmať, či je možné toto nariadenie ďalej zlepšovať a akým spôsobom. Komisia v roku 2020 takisto začne hodnotenie a posúdenie vplyvu nariadenia o fluórovaných skleníkových plynoch.

IV. Prehĺbenejší a spravodlivejší vnútorný trh so silnejšou priemyselnou základňou

Jednotný trh EÚ je to najcennejšie, čo Európa ponúka občanom a podnikom. Poskytuje obrovské príležitosti pre podniky, ako aj väčší výber a lepšie ceny pre spotrebiteľov. Umožňuje ľuďom cestovať, žiť, pracovať a študovať tam, kde si želajú. Tieto prínosy sa však nedajú využívať, ak sa pravidlá jednotného trhu neuplatňujú alebo nevykonávajú, alebo ak tomu bránia iné prekážky.

Zabezpečenie nenarušenej hospodárskej súťaže

Postupy Komisie v prípade porušenia ustanovení týkajúcich sa hospodárskej súťaže posilňujú vnútorný trh a podporujú rovnaké podmienky.

V roku 2019 po preverení úplnosti a súladu transpozičných opatrení týkajúcich sa smernice o určitých pravidlách upravujúcich žaloby podľa vnútroštátneho práva o náhradu škody utrpenej v dôsledku porušenia ustanovení práva hospodárskej súťaže členských štátov a Európskej únie Komisia dospela k záveru, že smernica bola úplne a správne transponovaná, a ukončila všetky konania o nesplnení povinnosti, ktoré začala v tejto súvislosti.

Konzistentné presadzovanie zamietavých rozhodnutí o štátnej pomoci je kľúčové z hľadiska dôveryhodnosti kontroly, ktorú Komisia vykonáva v oblasti štátnej pomoci. Konania, v ktorých sa od členského štátu vyžaduje vrátenie neoprávnenej štátnej pomoci, sú dôležitou časťou postupov Komisie v prípade nesplnenia povinnosti v oblasti hospodárskej súťaže.

Komisia sa rozhodla podať na Súdny dvor návrh na začatie konania proti Grécku z dôvodu nedodržania rozhodnutia z roku 2017. V príslušnom rozhodnutí Súdny dvor odsúdil Grécko z dôvodu nevykonania rozhodnutia Komisie z roku 2014, v ktorom sa od spoločnosti Larco General Mining & Metallurgical Company S.A. požadovalo vrátenie nezlučiteľnej štátnej pomoci vo výške 135,8 milióna EUR. Grécko ani viac ako päť rokov po prijatí tohto rozhodnutia Komisie, vydaní rozsudku Súdneho dvora a zaslaní upomienky Komisiou nezlučiteľnú štátnu pomoc nevrátilo. Komisia teraz požiadala Súdny dvor o uloženie finančných sankcií Grécku z dôvodu nevykonania rozhodnutia Súdneho dvora.

Zabezpečenie voľného pohybu pracovníkov

EÚ vytvorila rozsiahly súbor pravidiel o voľnom pohybe pracovníkov, vysielaní pracovníkov a koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Ak sa tieto pravidlá nebudú dodržiavať, dôvera a spravodlivosť jednotného trhu budú ohrozené. Zazneli predovšetkým obavy, že mobilní pracovníci môžu byť vystavení zneužívaniu, alebo môžu byť upierané ich práva a že podniky musia svoju činnosť vykonávať v neistom, nejasnom alebo nekalom podnikateľskom prostredí.

Komisia prijala sťažnosti týkajúce sa rakúskych právnych predpisov, na základe ktorých rodinné dávky a daňové bonusy na deti, ktoré majú bydlisko v inom členskom štáte, závisia od životných nákladov príslušného členského štátu. Znamená to, že mnohí občania EÚ, ktorí pracujú v Rakúsku a prispievajú do jeho systému sociálneho zabezpečenia a daňového systému rovnakým dielom ako domáci pracovníci, dostávajú menej výhod len preto, že ich deti žijú v inom členskom štáte. Komisia skonštatovala, že takýto mechanizmus indexácie nie je v súlade s právom EÚ. Preto proti Rakúsku začala postup v prípade nesplnenia povinnosti.

Komisia v roku 2019 pokračovala v konaní o nesplnení povinnosti proti Cypru, Francúzsku, Írsku a Rumunsku z dôvodu nesplnenia povinnosti, pretože do svojich právnych predpisov včas nezaviedli povinnosti vyplývajúce zo smernice o minimálnych požiadavkách na posilnenie mobility

pracovníkov medzi členskými štátmi zlepšením nadobúdania a zachovávania doplnkových dôchodkových práv. Po oznámení týchto členských štátov a posúdení, že príslušnú smernicu transponovali v plnom rozsahu, Komisia príslušné konania ukončila.

Komisia 25. septembra 2019 uverejnila správu o uplatňovaní a vykonávaní smernice o presadzovaní smernice o vysielaní pracovníkov v rámci členských štátov EÚ.

Komisia takisto uverejnila praktickú príručku o vysielaní pracovníkov. Jej cieľom je pomôcť pracovníkom, zamestnávateľom a vnútroštátnym orgánom pochopiť pravidlá vysielania pracovníkov. Zabezpečuje sa ňou informovanosť pracovníkov o ich právach a správne a jednotné uplatňovanie príslušných pravidiel vnútroštátnymi orgánmi a zamestnávateľmi v celej EÚ.

Komisia v roku 2018 navrhla vytvoriť Európsky orgán práce (ELA) s cieľom podporiť spravodlivé, jednoduché a účinné presadzovanie pravidiel EÚ v oblasti mobility pracovnej sily. Európsky parlament a Rada dosiahli dohodu o tomto návrhu v roku 2019. Činnosť Európskeho orgánu práce sa začala v polovici októbra 2019 prvým zasadnutím jeho správnej rady.

Zabezpečenie voľného pohybu tovaru

Komisia sa usiluje zabezpečiť, aby európsky jednotný trh poskytoval výhody v plnom rozsahu, aby občania EÚ mali väčší výber výrobkov a lepšie ceny a aby európske podniky (malé aj veľké) mohli rozširovať svoju zákaznícku základňu a jednoduchšie obchodovať s produktmi v celej EÚ. Komisia napríklad v roku 2019 začala konanie v súvislosti s obmedzeniami, ktoré vplývali na maloobchodný predaj poľnohospodárskych výrobkov a potravín, ako aj na uvádzanie bleskozvodov na trh.

Komisia podala na Súdny dvor návrh na začatie konania proti Maďarsku v súvislosti s tým, že podľa jeho vnútroštátnych predpisov týkajúcich sa maloobchodného predaja poľnohospodárskych výrobkov a potravín musí byť hrubé rozpätie týchto výrobkov rovnaké, a to bez ohľadu na krajinu pôvodu. Toto pravidlo je v rozpore s právnymi predpismi EÚ o voľnom pohybe tovaru, pretože v porovnaní s domácimi výrobkami bráni predaju dovážaných výrobkov.

Vo farmaceutickom odvetví Komisia prijala opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty spĺňali pravidlá EÚ týkajúce sa voľného pohybu tovaru.

Komisia v roku 2019 zaslala Nemecku odôvodnené stanovisko v súvislosti s jeho pravidlami týkajúcimi sa pevných cien liekov na lekársky predpis, ktoré negatívne ovplyvňujú predaj výrobkov v lekárňach so sídlom v iných členských štátoch EÚ.

Činnosti Komisie v oblasti presadzovania takisto viedli k úspešnému ukončeniu niekoľkých prípadov o nesplnení povinnosti týkajúcich sa voľného pohybu tovaru v oblasti výživových doplnkov, osobných vozidiel s pravostranným riadením, predaja dovážaných použitých záchranárskych vozidiel alebo vnútroštátnych akreditačných orgánov.

Zabezpečenie slobody usadiť sa a voľného pohybu služieb

V smernici o službách sa vyžaduje, aby vnútroštátne orgány preskúmali svoje existujúce právne predpisy s cieľom zabezpečiť, aby požiadavky, ktoré kladú na prístup na trh, boli opodstatnené oprávneným cieľom. Na podporu vykonávania príslušnej smernice sa vytvorili jednotné kontaktné miesta s cieľom uľahčiť podnikom usadiť sa a rozšíriť ponuku do ďalších členských štátov. Komisia začala v roku 2019 konanie proti všetkým 28 členským štátom s cieľom zlepšiť službu poskytovanú jednotnými kontaktnými miestami, ako sa vyžaduje v smernici o službách a smernici o odborných kvalifikáciách. Problémy sa zistili najmä v prípade online dostupnosti a kvality informácií o požiadavkách a postupoch, ktoré poskytovatelia služieb a odborníci musia splniť, ak chcú podnikať v zahraničí. Komisia poukázala aj na problémy s prístupom k online postupom a s ich vykonávaním prostredníctvom jednotných kontaktných miest.

S cieľom vytvoriť rovnaké podmienky podnikom v celej Európe EÚ prijala pravidlá v oblasti verejného obstarávania, ktoré sa uplatňujú vo všetkých členských štátoch. Týmito pravidlami sa upravuje spôsob, akým subjekty verejného sektora a niektorí poskytovatelia verejných služieb nakupujú tovar, práce a služby.

Komisia začala v roku 2019 konanie proti 8 členským štátom z dôvodu neudeľovania povolení alebo koncesií v oblasti vodnej energie v súlade s právom EÚ. Všetkých osem členských štátov pri udeľovaní povolení a koncesií nerešpektovalo zásady transparentnosti a rovnakého zaobchádzania.

Komisia dospela k záveru, že postupy udeľovania koncesií v oblasti vodnej energie vo Francúzsku a Portugalsku neboli v súlade s pravidlami EÚ týkajúcimi sa verejného obstarávania.

Komisia takisto vyjadrila názor, že v Rakúsku, Nemecku, Taliansku, Poľsku, vo Švédsku a v Spojenom kráľovstve sa povolenia v oblasti vodnej energie neudeľovali v súlade so smernicou o službách, podľa ktorej je v prípade, že počet povolení na činnosť v oblasti služieb je z dôvodu nedostatku dostupných prírodných zdrojov obmedzený, nutné udeliť povolenia na obmedzený čas, a to na základe nestranného a transparentného výberového konania. Takéto povolenia sa nesmú obnovovať automaticky.

V súvislosti so slobodou usadiť sa je potrebné, aby sa kvalifikácie odborných pracovníkov, napríklad lekárov alebo architektov, uznávali v zahraničí a umožňovali im tak výkon ich povolania kdekoľvek v EÚ. Komisia v roku 2019 začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti všetkým členským štátom (okrem Dánska) z dôvodu nezosúladenia svojich právnych predpisov so smernicou o odborných kvalifikáciách.

Lepšia informovanosť a pomoc občanom a podnikom

Jednotný trh bude správne fungovať len za predpokladu, že občania a podniky budú mať dobrý prístup k informáciám a pomoci v súvislosti s ich právami podľa práva EÚ. V roku 2019 Komisia posilnila svoje úsilie zlepšiť pravidlá jednotného trhu modernizáciou portálu Vaša Európa so zreteľom na jeho transformáciu na budúcu jednotnú digitálnu bránu v roku 2020. Vaša Európa – Poradenstvo aj naďalej poskytuje občanom a podnikom konkrétne právne poradenstvo. Komisia sa ďalej zamerala na posilnenie administratívnej kapacity a právnych znalostí v rámci siete SOLVIT s cieľom účinne vykonávať nové priaznivé podnikateľské postupy riešenia problémov, pri ktorých SOLVIT pomáha podnikom v prípade zamietnutia vzájomného uznávania výrobkov. Tento nový postup sa začal uplatňovať v apríli 2020. V nadväznosti na prípravné práce v roku 2019 začne informačný systém o vnútornom trhu od roku 2020 podporovať administratívnu spoluprácu v súlade s nariadením o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa (CPC). Tento informačný systém pomôže sieti spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa pozostávajúcej z vnútroštátnych spotrebiteľských orgánov pri ochrane spotrebiteľov. Komisia napokon začala postup modernizácie prehľadu výsledkov jednotného trhu s cieľom pokryť viac oblastí politiky a získať podrobnejší obraz o stave jednotného trhu.

V oblasti spravodlivosti Komisia pravidelne aktualizuje portál elektronickej justície, ktorý je bohatým zdrojom informácií a odkazov na právne predpisy a postupy vo všetkých krajinách EÚ.

Presadzovanie únie kapitálových trhov, pravidiel v oblasti finančných služieb a voľného pohybu kapitálu

Smernice prijaté po finančnej kríze musia byť náležite vykonávané v záujme zvýšenia odolnosti a stability finančného odvetvia a zlepšenia ochrany investorov. Vykonávanie niektorých týchto smerníc je dôležité aj na dokončenie únie kapitálových trhov. Vykonávanie týchto smerníc (napríklad smernice Solventnosť II, revidovanej smernice o trhoch s finančnými nástrojmi, smernice o zamestnaneckom dôchodkom zabezpečení, smernice o platobných službách, smernice o distribúcii poistenia) je takisto kľúčové na dosiahnutie únie kapitálových trhov, čím sa zlepší prístup k financiám najmä pre inovačné podniky, startupy alebo malé a stredné podniky. Zatraktívňujú sa tým aj kapitálové trhy pre retailových a inštitucionálnych investorov a uľahčuje sa cezhraničné investovanie. Komisia v roku 2019 začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti 17 členským štátom, keďže vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch včas nevykonali smernicu o zamestnaneckom dôchodkovom zabezpečení.

Komisia začala postup v prípade nesplnenia povinnosti proti Rumunsku z dôvodu nezosúladenia právnych predpisov o poistení motorových vozidiel s pravidlami EÚ. Vo vnútroštátnych predpisoch Rumunska sa poisťovateľom ukladajú prísne podmienky stanovenia poistného. Komisia dospela k záveru, že tieto povinnosti sú v rozpore so smernicou Solventnosť II z hľadiska zásady slobody sadzieb. V príslušných rumunských právnych predpisoch sa stanovuje povinnosť poisťovateľov vydávať určitým kategóriám vozidiel poistné zmluvy platné len na území Rumunska. Tieto ustanovenia sú v rozpore so smernicou o poistení motorových vozidiel, v ktorej sa vyžaduje, aby sa príslušné poistenie vzťahovalo na celé územie EÚ na základe jedného poistného.

Európska komisia už v roku 2015 začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti týkajúcej sa voľného pohybu kapitálu proti 5 členským štátom, ktoré vyzvala, aby ukončili bilaterálne investičné zmluvy v rámci EÚ, ktoré medzi sebou uzavreli, pretože tieto zmluvy nie sú v súlade s právom EÚ. V bilaterálnych investičných zmluvách sa stanovujú podmienky súkromných investícií, ktoré sa uplatňujú medzi dvoma členskými štátmi EÚ.

Súdny dvor v prípade Achmea potvrdil, že doložky o rozhodcovskom konaní medzi investorom a štátom v bilaterálnych investičných zmluvách v rámci EÚ nie sú v súlade s právom EÚ. V roku 2019 prevažná väčšina členských štátov EÚ schválila znenie viacstrannej dohody o ukončení bilaterálnych investičných zmlúv medzi členskými štátmi v rámci EÚ. V máji 2020 dvadsaťtri členských štátov podpísalo dohodu o ukončení takýchto zmlúv.

Maďarsko prijalo právny predpis, ktorým sa zrušili určité tzv. užívacie práva investorov v Maďarsku, ktorými sa zakladá právo používať majetok a mať z neho prospech. Právne predpisy pozbavili niektorých zahraničných investorov zákonne nadobudnutých práv týkajúcich sa poľnohospodárskej pôdy a hodnoty ich investícií bez akéhokoľvek nároku na odškodnenie. Komisia sa rozhodla podať proti Maďarsku žalobu na Súdnom dvore. Súdny dvor v roku 2019 rozhodol, že prijatím právnych predpisov, ktorými sa osoby pozbavujú práva používať poľnohospodársku pôdu, Maďarsko porušilo zásadu voľného pohybu kapitálu aj právo vlastniť majetok zaručené v Charte základných práv Európskej únie.

Boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu

Činnosti Komisie v oblasti presadzovania v tejto oblasti sa zameriavajú na zabezpečenie včasnej a riadnej transpozície štvrtej a piatej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí zameraných na predchádzanie využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu. V obidvoch smerniciach sa presadzujú najvyššie normy boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Komisia v roku 2019 pokračovala v postupoch v prípade nesplnenia povinnosti proti niekoľkým členským štátom, ktoré do svojich právnych predpisov štvrtú smernicu o boji proti praniu špinavých peňazí stále netransponovali.

Komisia takisto prijala oznámenie Smerom *k* lepšiemu vykonávaniu rámca EÚ pre boj proti praniu špinavých peňazí *a* financovaniu terorizmu, ku ktorému boli priložené štyri správy na podporu európskych *a* vnútroštátnych orgánov *s* cieľom lepšie riešiť riziká spojené *s* praním špinavých peňazí *a* financovaním terorizmu. *V* oznámení *a* správach sa zdôrazňuje potreba vykonávania uvedených dvoch smerníc *v* plnom rozsahu, hoci sa uvádza aj skutočnosť, že niekoľko štrukturálnych nedostatkov vo vykonávaní pravidiel Únie *v* oblasti boja proti praniu špinavých peňazí je potrebné vyriešiť.

Presadzovanie pravidiel v oblasti daní a ciel

V súvislosti s nepriamymi daňami Komisia vo svojom úsilí v oblasti presadzovania práva prioritizovala konania v prípadoch nesplnenia povinnosti, ktoré narúšajú hospodársku súťaž v rámci vnútorného trhu, ktoré sú v rozpore so spravodlivým zdaňovaním alebo obmedzujú ciele EÚ v oblasti klímy.

Po odhaleniach rozsiahlych únikov v odvetví jácht a lietadiel v kauze Paradise Papers Komisia pokračovala v postupoch v prípade nesplnenia povinnosti proti Taliansku a Cypru. Tieto členské štáty ustanovili daňové opatrenia v záujme odvetví rekreačných jácht a lietadiel, ktoré sú v rozpore s právom EÚ a so spravodlivým zdaňovaním.

V Poľsku sa v súčasnosti nevyberá energetická daň v odvetviach, ktoré najviac znečisťujú životné prostredie, z dôvodu, že sa na ne vzťahujú výnimky v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami (EU ETS). Komisia sa rozhodla o postúpení prípadu Poľska Súdnemu dvoru, keďže sa týmto konaním porušujú právne predpisy EÚ a ciele EÚ v oblasti klímy.

Komisia sa vo svojej činnosti v oblasti presadzovania práva v roku 2019 zamerala na to, aby členské štáty transponovali dôležité zmeny smernice o administratívnej spolupráci do svojich právnych predpisov. Tieto zmeny sa týkajú oblastí ako prístup k informáciám o boji proti praniu špinavých peňazí, povinná automatická výmena informácií v oblasti daní alebo automatická výmena informácií o finančných účtoch.

Jednou z výhod vnútorného trhu je to, že občania a podniky majú slobodu pohybu, vykonávania činnosti a investovania cez vnútroštátne hranice. Keďže priame dane nie sú v rámci EÚ harmonizované, táto sloboda môže znamenať, že niektorým daňovníkom sa v ich krajine pobytu darí vyhýbať sa daňovým povinnostiam, alebo dochádza k daňovým únikom. Preto sa daňové orgány v EÚ dohodli na užšej spolupráci s cieľom zabezpečiť platenie daní a bojovať proti daňovým podvodom a daňovým únikom.

Okrem toho sa Komisia zamerala na zabezpečenie riadnej transpozície smernice o pravidlách proti praktikám vyhýbania sa daňovým povinnostiam, ktoré majú priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu, a smernice o riešení sporov.

Komisia začala konanie proti Španielsku z dôvodu nevykonania opatrení týkajúcich sa povinnej automatickej výmeny informácií v oblasti daní. Komisia takisto začala konanie proti Rakúsku a Írsku z dôvodu netransponovania pravidla o obmedzení zahrnutia úrokov, ako sa vyžaduje v pravidlách zameraných proti praktikám vyhýbania sa daňovým povinnostiam, ktoré majú priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu.

Komisia v roku 2019 ukončila postup v prípade nesplnenia povinnosti proti Česku, Grécku, Poľsku a Rumunsku v súvislosti s prístupom k informáciám o boji proti praniu špinavých peňazí. Komisia takisto ukončila postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti Belgicku, Česku, Grécku, Francúzsku, Cypru, Portugalsku, Spojenému kráľovstvu a Lotyšsku v súvislosti s pravidlami zameranými proti praktikám vyhýbania sa daňovým povinnostiam, ktoré majú priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu, keďže tieto pravidlá transponovali do svojich právnych predpisov v plnom rozsahu.

Komisia sa v rámci svojej stratégie presadzovania práva v oblasti ciel zamerala na správne a jednotné uplatňovanie Colného kódexu Únie (CKÚ) a na odhaľovanie poplatkov s rovnakým účinkom ako clá, a to dokonca aj v rámci EÚ.

Komisia v roku 2019 začala vo všetkých členských štátoch preskúmanie vnútroštátnych ustanovení v súvislosti s lehotou na oznámenie colného dlhu a zlučiteľnosti týchto ustanovení s Colným kódexom Únie s cieľom poskytnúť obchodníkom väčšiu právnu istotu.

Po tom, ako Komisia začala postup v prípade nesplnenia povinnosti, Bulharsko zmenilo svoje ustanovenia s cieľom zosúladiť svoje právne predpisy s právnymi predpismi EÚ v súvislosti so sankciami za neoznámenie peňažných prostriedkov v hotovosti a s oslobodením od cla pri niektorých amerických výrobkoch.

Zabezpečenie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov

V novembri 2019 bola prijatá smernica o lepšom presadzovaní a modernizácii predpisov Únie v oblasti ochrany spotrebiteľa. Posilňujú sa v nej práva spotrebiteľov online, rieši sa v nej dvojaká kvalita potravín a zaisťujú sa ňou odrádzajúce pokuty za rozšírené porušovanie práv spotrebiteľov.

Okrem toho Komisia začala kampaň #YourEURight s cieľom zvýšiť informovanosť o právach spotrebiteľov.

Komisia v júli 2019 vydala usmernenia o uplatňovaní smernice o neprijateľných zmluvných podmienkach. Uplatňuje sa v nich aj judikatúra Súdneho dvora, napríklad o transparentnosti zmluvných podmienok, účinku konštatovania neprijateľnosti zmluvných podmienok a požiadavkách na postupy pred vnútroštátnymi súdmi, ako je preskúmanie neprijateľných zmluvných podmienok.

Do konca roka 2019 sa ukončilo 13 zo 14 postupov v prípade nesplnenia povinnosti z dôvodu neskorej transpozície smernice o balíkoch cestovných služieb z roku 2015. Komisia začala skúmať, či všetky členské štáty túto smernicu vo vnútroštátnych opatreniach správne transponovali.

Komisia podporovala vnútroštátne orgány presadzovania práva pri presadzovaní spotrebiteľského práva EÚ v súlade s nariadením o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa. Pomáhala týmto orgánom pri riešení problému klamlivých praktík veľkých online prevádzkovateľov služieb

(Facebook, Airbnb a booking.com) s cieľom zlepšiť transparentnosť ich ponúk a spravodlivosť podmienok. Okrem toho Komisia pomohla členským štátom pri príprave na uplatňovanie revidovaného nariadenia o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa z januára 2020, napríklad aj prostredníctvom seminárov.

Došlo k zefektívneniu európskeho rámca pre alternatívne riešenie sporov (ARS) a riešenie sporov online (RSO) vrátane zefektívnenia prostredníctvom vylepšenej verzie európskej platformy na riešenie sporov online. Komisia takisto vydala svoju prvú správu o vykonávaní ARS/RSO.

Čo sa týka bezpečnosti výrobkov, Komisia sa aj naďalej usilovala o uľahčenie spolupráce medzi orgánmi presadzovania financovaním odoberania vzoriek a testovania konkrétnych výrobkov v súvislosti so systémom na rýchlu výmenu informácií RAPEX. Systém RAPEX umožňuje rýchlu výmenu informácií o výrobkoch, ktoré predstavujú riziko ohrozenia zdravia a bezpečnosti spotrebiteľa, medzi orgánmi v celej Európe.

Zabezpečenie vysokej úrovne ochrany verejného zdravia

Prioritou Komisie v roku 2019 aj naďalej ostáva monitorovanie vykonávania smernice o tabakových výrobkoch v rámci vnútroštátnych právnych predpisov v členských štátoch. Cieľom tejto smernice je začleniť do kontextu jednotného trhu snahu znížiť konzumáciu tabaku najmä odrádzaním mladých ľudí od toho, aby začali fajčiť, a zabezpečením úplnej informovanosti verejnosti o škodlivých účinkoch tabaku. Konzumácia tabaku je najväčším zdravotným rizikom, ktorému sa dá predísť, a zároveň najvýznamnejšou príčinou predčasnej smrti v EÚ. Komisia v roku 2019 vykonala overenie súladu vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa transponuje táto smernica, a zorganizovala štruktúrované dialógy s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť jej lepšie vykonávanie.

V roku 2019 Komisia ukončila postup v prípade nesplnenia povinnosti proti Česku, Chorvátsku, Španielsku a Švédsku, keďže prijali opatrenia na transpozíciu smernice o tabakových výrobkoch do svojho vnútroštátneho práva.

Zabezpečenie práv pacientov na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť zostáva prioritou Komisie v roku 2019. Komisia dôkladne monitorovala smernicu o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a viedla štruktúrované dialógy s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť jej lepšie vykonávanie.

V smernici o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti sa stanovujú práva pacientov na výber zdravotnej starostlivosti v inom členskom štáte a nárok na preplatenie nákladov na starostlivosť po návrate domov. Výška nákladov na preplatenie musí siahať až do výšky nákladov, ktoré by pacient uhradil vo svojom členskom štáte v prípade, že by sa zdravotná starostlivosť poskytla v danom štáte, bez toho, aby sa prekročili skutočné náklady. Komisia začala postup v prípade nesplnenia povinnosti proti Rakúsku a Holandsku z dôvodu zníženej úhrady nákladov na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť.

Čo sa týka smernice o trvalo udržateľnom používaní pesticídov, Komisia spustila niekoľko iniciatív prostredníctvom pracovnej skupiny v oblasti trvalo udržateľného používania pesticídov, auditov a školení v rámci programu Lepšia odborná príprava pre bezpečnejšie potraviny s cieľom uľahčiť vykonávanie tejto smernice.

Presadzovanie pravidiel v oblasti mobility a dopravy

V roku 2019 Komisia pokračovala v monitorovaní vykonávania právnych predpisov EÚ v oblasti dopravy. Jej práca v oblasti presadzovania práva sa vzťahovala hlavne na pravidlá týkajúce sa dokončenia jednotného trhu, rozvoja inteligentných dopravných systémov a definovania spoločných požiadaviek v oblasti bezpečnosti v rámci všetkých druhov dopravy.

Komisia takisto monitorovala vnútroštátne vykonávacie opatrenia zamerané na zriadenie jednotného európskeho železničného priestoru. Monitorovala najmä problémy v oblasti hospodárskej súťaže, regulačný dohľad a finančnú štruktúru sektora železničnej dopravy, vplyv vnútroštátnych regulačných orgánov, vylepšený rámec investícií do železničnej dopravy, ako aj spravodlivý a nediskriminačný prístup k železničnej infraštruktúre a službám týkajúcim sa železničnej dopravy.

Komisia sa rozhodla začať postup v prípade nesplnenia povinnosti proti Dánsku, Nemecku, Írsku, Holandsku a Poľsku z dôvodu netransponovania určitých ustanovení pravidiel EÚ týkajúcich sa jednotného európskeho železničného priestoru. Pokračovala v postupoch proti Francúzsku a Španielsku z dôvodu nesplnenia povinnosti úplne dodržať konkrétne ustanovenia, najmä ustanovenia o prístupe k službám týkajúcim sa železničnej dopravy a záruky nezávislosti prevádzkovateľa stanice. Komisia pokračovala v postupoch v prípade nesplnenia povinnosti proti Grécku a Írsku z dôvodu neoznámenia vnútroštátnych opatrení na transpozíciu pravidiel EÚ o otvorení trhu so službami vnútroštátnej železničnej osobnej dopravy a o správe železničnej infraštruktúry.

Európske registre podnikov cestnej dopravy (ERRU) umožňujú výmenu informácií medzi členskými štátmi o podnikoch cestnej dopravy zriadených v EÚ. Ide o nevyhnutný nástroj, ktorý zabezpečuje riadne uplatňovanie príslušných právnych predpisov EÚ. Vzhľadom na zavedenie novej vyššej verzie systému ERRU boli členské štáty povinné prispôsobiť svoje vnútroštátne systémy. Komisia pokračovala v prípadoch nesplnenia povinnosti proti Belgicku, Cypru, Česku, Dánsku, Maďarsku, Malte, Holandsku, Portugalsku a Spojenému kráľovstvu s cieľom modernizovať prepojenie medzi vnútroštátnymi registrami podnikov cestnej dopravy a novou verziou systému ERRU, ako sa vyžaduje v príslušnom nariadení.

Bezpečnosť a ochrana zostávajú prvoradým záujmom v prípade každého dopravného systému. Vytvoriť prostredie pre bezpečnú prepravu pre európskych občanov je nevyhnutnosťou. Jednou z úloh Komisie je reagovať na tieto očakávania tým, že zabezpečí zavedenie uspokojivých bezpečnostných noriem v celej EÚ pre všetky druhy dopravy. Európske železnice patria medzi najbezpečnejšie na svete. Cieľom politiky EÚ je udržiavať vysoké normy a zosúladiť bezpečnostné požiadavky v celej EÚ.

Komisia začala postup v prípade nesplnenia povinnosti proti Španielsku, keďže v plnom rozsahu netransponovalo právne predpisy EÚ v oblasti bezpečnosti železníc. V tejto smernici sa od členských štátov vyžaduje zriadenie nezávislého bezpečnostného orgánu a nezávislého orgánu na vyšetrovanie nehôd a incidentov. Od členských štátov sa ďalej požaduje koherentné prideľovanie úloh a zodpovednosti za bezpečnosť. Okrem toho sú členské štáty povinné vymedziť spoločné zásady bezpečnosti železníc. Nezávislosť vyšetrovacieho orgánu je nevyhnutná na zabezpečenie účinných vyšetrovaní a zamedzenie budúcich nehôd.

Cestná doprava je najčastejšie využívaný spôsob prepravy a je aj hlavnou príčinou nehôd. Komisia bola veľmi aktívnym hráčom pri podporovaní pravidiel, technických noriem a kampaní na zvyšovanie povedomia s cieľom znížiť počet úmrtí spôsobených dopravnými nehodami. Komisia monitorovala najmä bezpečnostné požiadavky tunelov a rozhodla sa konať v postupe proti Belgicku, Bulharsku, Chorvátsku, Taliansku a Španielsku z dôvodu nesúladu so smernicou o minimálnych bezpečnostných opatreniach na infraštruktúru a prevádzku tunelov.

V prípade námornej dopravy je bezpečnosť cestujúcich a námorných lodí mimoriadne dôležitá. Spoločné bezpečnostné predpisy EÚ sa týkajú vybavenia, ako sú záchranné vesty, systémy čistenia odpadových vôd a radary, na palubách lodí plaviacich sa pod vlajkou EÚ.

Komisia začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti Malte a Bulharsku z dôvodu nesúladu s právnymi predpismi EÚ o vybavení námorných lodí. Malta ani Bulharsko nezabezpečili, aby bolo k vybaveniu námorných lodí (na palube lodí plaviacich sa pod ich vlajkou) k dispozícii vyhlásenie o zhode, a nevykonali dohľad nad trhom v primeranom rozsahu.

Letecká doprava je druh dopravy, ktorý si vyžaduje osobitné bezpečnostné pravidlá. Politika EÚ v oblasti leteckej bezpečnosti zabezpečuje vysokú úroveň bezpečnosti cestujúcich.

Komisia pokračovala v postupe v prípade nesplnenia povinnosti proti Maďarsku z dôvodu nesúladu s pravidlami EÚ o technických požiadavkách a administratívnych postupoch v oblasti letovej prevádzky. V týchto pravidlách sa podrobne riešia pravidlá letovej prevádzky letúnov, vrtuľníkov, balónov a vetroňov vrátane inšpekcií na odbavovacej ploche v prípade lietadiel prevádzkovateľov pod bezpečnostným dohľadom iného štátu. Vzhľadom na nedostatok zamestnancov Maďarsko neoverovalo súlad s bezpečnostnými požiadavkami vzťahujúcimi sa na organizácie alebo typy prevádzky.

V. Hlbšia a spravodlivejšia hospodárska a menová únia

„Hlbšia a spravodlivejšia hospodárska a menová únia“ predstavuje základný prvok reakcie Komisie na potrebu podpory rastu a zamestnanosti. Cieľom tejto politiky je posilniť hospodárstvo EÚ takým spôsobom, ktorým sa vytvorí viac pracovných miest a zlepší sa životná úroveň.

Presadzovanie pravidiel v oblasti bankovej únie

Pokiaľ ide o bankovú úniu, Komisia pokračovala v kontrole vykonávania štvrtej smernice o kapitálových požiadavkách, smernice o systémoch ochrany vkladov, smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk a smernice o hierarchii bankových veriteľov. Cieľom týchto nástrojov EÚ je zabezpečiť silnejšie banky, ktoré sú pod lepším dohľadom, a jednoduchšie riešenie problémov bez použitia peňazí daňových poplatníkov. V roku 2019 Komisia prijala správu o posúdení vykonávania smernice o ozdravení bánk a riešení krízových situácií.

V roku 2019 Komisia začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti 12 členským štátom z dôvodu neprijatia potrebných opatrení na transponovanie smernice o hierarchii bankových veriteľov v plnom rozsahu.

VI. Priestor spravodlivosti a základných práv založený na vzájomnej dôvere

Priority Komisie sú zamerané na dodržiavanie zásad právneho štátu a Charty základných práv Európskej únie v plnej miere. Dodržiavanie osobitných práv, ako je právo na voľný pohyb, ochrana údajov, rodová rovnosť, nediskriminácia, práva obetí a právo na spravodlivý proces v trestnom konaní, sa musí takisto zabezpečiť. Tieto témy sú na popredných miestach programu Komisie, pretože ovplyvňujú životy ľudí.

Komisia v rámci európskeho semestra naďalej podnecovala členské štáty k tomu, aby zlepšili účinnosť svojich kapacít v oblasti presadzovania. Týka sa to najmä nezávislosti, kvality a efektívnosti vnútroštátnych justičných systémov. Na tento účel Komisia navrhla odporúčania pre jednotlivé krajiny, konkrétne pre sedem členských štátov. Komisia monitoruje nezávislosť, kvalitu a účinnosť systémov justície členských štátov prostredníctvom porovnávacieho prehľadu EÚ v oblasti justície.

Podpora právneho štátu a základných práv

V apríli 2019 Komisia vyjadrila svoje úvahy o posilnení právneho štátu v EÚ, na ktoré svojím príspevkom zareagovalo viac ako 60 zainteresovaných strán. Výsledky sa zapracovali do júlového oznámenia o posilnení právneho štátu v Únii – Koncepcia pre prijatie opatrení, v ktorom sa predstavilo nové pravidlo mechanizmu právneho štátu. Komisia v politických usmerneniach oznámila nový ročný cyklus preskúmania zásady právneho štátu a výročnú správu, v ktorej sa uvádza zhrnutie tejto situácie v každom členskom štáte. Komisia ďalej oznámila, že bude uplatňovať strategický prístup ku konaniam o porušení povinnosti a bude vychádzať z judikatúry Súdneho dvora.

Súdny dvor 24. júna a 5. novembra 2019 vydal rozhodnutia v konaniach o nesplnení povinnosti, ktoré začala Komisia proti Poľsku, pričom potvrdil, že poľské právne predpisy týkajúce sa zníženia veku odchodu do dôchodku sudcov najvyššieho súdu a sudcov všeobecných súdov sú v rozpore s právnymi predpismi EÚ týkajúcimi sa nezávislosti súdnictva.

Komisia 10. októbra 2019 postúpila prípad Poľska Súdnemu dvoru v rámci konaní o nesplnení povinnosti v súvislosti s novým disciplinárnym režimom pre sudcov, keďže tento režim ohrozuje nezávislosť súdnictva tým, že neposkytuje potrebné záruky na ochranu poľských sudcov pred politickou kontrolou.

Rada rokuje o návrhu Komisie v súvislosti s nariadením o ochrane rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu. Dodržiavanie zásady právneho štátu je nevyhnutné na zabezpečenie správneho finančného riadenia a ochranu rozpočtu Únie.

Cezhraničná spolupráca v oblasti trestnej a občianskej justície

Komisia pokračovala v snahe monitorovať úplnú transpozíciu smerníc v oblasti procesného práva. V roku 2019 sa hlavný dôraz kládol na smernicu o procesných zárukách pre deti a smernicu o právnej pomoci pre podozrivé a obvinené osoby v trestnom konaní a pre vyžiadané osoby v konaní o európskom zatykači.

Komisia v roku 2019 začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti 7 členským štátom z dôvodu neoznámenia ich vnútroštátnych transpozičných opatrení týkajúcich sa tejto smernice o procesných zárukách pre deti a proti 4 členským štátom z dôvodu neoznámenia týchto opatrení týkajúcich sa smernice o právnej pomoci.

Komisia pokračovala v postupoch v prípade nesplnenia povinnosti proti 16 členským štátom a začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti 9 členským štátom, ktoré neoznámili všetky opatrenia potrebné na transpozíciu smernice o právach obetí. Komisia takisto pokračovala v postupoch v prípade nesplnenia povinnosti proti 2 členským štátom v súvislosti so vzájomným uznávaním nástrojov na odovzdávanie väzňov, probačné opatrenia, opatrenia dohľadu a cezhraničný výkon finančných sankcií.

Zlepšenie ochrany osobných údajov

Po vstupe všeobecného nariadenia o ochrane údajov (GDPR) do platnosti v máji 2018 sa Komisia v roku 2019 zamerala na vykonávanie nových pravidiel v oblasti ochrany údajov zaujatím mnohostranného prístupu. Zapojila sa predovšetkým do dvojstranných dialógov s vnútroštátnymi orgánmi v súvislosti so súladom vnútroštátnych právnych predpisov so všeobecným nariadením o ochrane údajov, úzko spolupracovala s orgánmi pre ochranu osobných údajov v rámci spolupráce s Európskym výborom pre ochranu osobných údajov a vymieňala si názory so zúčastnenými stranami najmä cez vyhradenú skupinu viacerých zainteresovaných strán. Komisia takisto pokračovala vo finančnej podpore vnútroštátnych orgánov pre ochranu osobných údajov a vykonávala kampane na zvyšovanie povedomia pre občanov a podniky. Okrem toho Komisia hodnotila prvý rok vykonávania všeobecného nariadenia o ochrane osobných údajov. Výsledky sú uvedené v oznámení z júla 2019.

Členské štáty boli povinné transponovať smernicu o presadzovaní práva v oblasti ochrany osobných údajov do mája 2018 a Komisia začala posudzovať dodržiavanie transpozície tejto smernice do vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré členské štáty oznámili. Komisia v roku 2019 ukončila niekoľko z 19 postupov v prípade nesplnenia povinnosti, ktoré začala v roku 2018 z dôvodu neoznámenia transponovania opatrení. Okrem toho začala postup v prípade nesplnenia povinnosti proti Nemecku a podala na Súdny dvor žalobu proti Španielsku a Grécku (medzitým Grécko oznámilo transpozíciu smernice v plnom rozsahu). Na konci roka 2019 postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti štyrom členským štátom stále prebiehali.

Presadzovanie pravidiel v oblasti bezpečnosti

V roku 2019 sa práca v oblasti presadzovania práva naďalej zameriavala na Európsky program v oblasti bezpečnosti a na budovanie bezpečnostnej únie. Vykonávanie pravidiel EÚ v tejto oblasti je kľúčové na zabezpečenie vysokej úrovne bezpečnosti v celej EÚ. V pravidelných správach o pokroku dosiahnutom v oblasti bezpečnostnej únie sa opisuje prebiehajúce úsilie zamerané na zabezpečenie úplného a správneho vykonávania pravidiel.

Okrem toho Komisia monitorovala vykonávanie smernice o zahrnutí nových psychoaktívnych látok do vymedzenia pojmu drogy a prvej delegovanej smernice prijatej v rámci vyššie uvedenej smernice. Komisia pokračovala v postupoch v prípade nesplnenia povinnosti z dôvodu neoznámenia vnútroštátnych transpozičných opatrení v súvislosti s dvomi kľúčovými smernicami v oblasti bezpečnosti a boja proti závažnej trestnej činnosti: smernicou o osobných záznamoch o cestujúcich a smernicou o boji proti terorizmu. Komisia pokračovala v prípadoch v súvislosti so smernicou o osobných záznamoch o cestujúcich proti Španielsku, Holandsku a Fínsku. V súvislosti so smernicou o boji proti terorizmu Komisia pokračovala v postupe v prípade nesplnenia povinnosti proti Grécku a Luxembursku.

Komisia začala postup v prípade nesplnenia povinnosti zabezpečiť výlučnú vonkajšiu právomoc v oblasti bezpečnosti v súlade s pravidlami EÚ v tejto oblasti.

Postupy v prípade nesplnenia povinnosti boli začaté proti Bulharsku, Maďarsku, Rakúsku a Rumunsku z dôvodu podpísania mnohostrannej medzinárodnej dohody v súvislosti s výmenou údajov o DNA, odtlačkoch prstov a evidencii vozidiel, ktorá bola v rozpore s výlučnou vonkajšou právomocou v zmysle prümských rozhodnutí. V týchto rozhodnutiach sa stanovuje povinná automatizovaná výmena a porovnanie údajov o DNA medzi vnútroštátnymi databázami s cieľom bojovať proti terorizmu a cezhraničnej trestnej činnosti.

VII. Smerom k novej migračnej politike

Komisia sa v migračnej politike usiluje poskytnúť EÚ nástroje na lepšie riadenie migrácie v strednodobom a dlhodobom horizonte. Zahŕňa celý rad relevantných otázok vrátane problematiky riadenia hraníc, vízovej politiky, nelegálnej migrácie, azylu a legálnej migrácie. Jednotné, humánne a účinné vykonávanie má rozhodujúci význam z hľadiska úspešného

vykonávania tejto politiky.

V roku 2019 Komisia pokračovala v monitorovaní vykonávania právnych predpisov EÚ v oblasti migrácie a azylu členskými štátmi, predovšetkým smernice o konaniach o azyle, smernice o podmienkach prijímania, smernice o oprávneniach a smernice o návrate. V týchto smerniciach sa stanovujú pravidlá týkajúce sa spracovania žiadostí o azyl a zaručenia dôstojnej životnej úrovne pre žiadateľov o azyl v EÚ, stanovujú sa pravidlá uznávania štátnych príslušníkov tretích krajín ako utečencov a stanovujú sa spoločné normy a postupy, na základe ktorých možno z území krajín EÚ vyhostiť neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín.

Komisia postúpila prípad Maďarska Súdnemu dvoru, keďže maďarské právne predpisy v podstate kriminalizujú činnosti, ktorých cieľom je pomáhať osobám žiadajúcim o azyl v Maďarsku. Tieto právne predpisy sú v rozpore s právom žiadateľov o azyl na prístup k poradenstvu alebo právnemu poradenstvu, ktoré ponúkajú najmä mimovládne organizácie. Bránia všetkým osobám, proti ktorým sa vedie trestné konanie z dôvodu poskytnutia takejto pomoci, v prístupe do tranzitných priestorov na hraniciach Maďarska, kde sú zadržiavaní žiadatelia o azyl. Komisia dospela k záveru, že maďarské právne predpisy nie sú v súlade so smernicou o konaniach o azyl a smernicou o podmienkach prijímania.

V súvislosti s legálnou migráciou je prioritou Komisie zabezpečiť skutočné právne cesty do EÚ, predovšetkým zlepšiť schopnosť EÚ pritiahnuť a udržať vysokokvalifikovaných pracovníkov, ako aj študentov a výskumných pracovníkov. Preto je dôležité zabezpečiť úplné a správne vykonávanie smerníc EÚ o legálnej migrácii. V týchto smerniciach sa stanovujú spoločné podmienky prijímania a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín, zjednodušujú a harmonizujú sa migračné postupy a zabezpečujú sa práva na rovnaké zaobchádzanie ako s občanmi EÚ vo viacerých oblastiach.

Komisia v roku 2019 pokračovala v prebiehajúcich postupoch v prípade nesplnenia povinnosti z dôvodu neoznámenia vnútroštátnych opatrení na vykonanie smernice o študentoch a výskumných pracovníkoch, a to proti piatim členským štátom (Belgicku, Grécku, Francúzsku, Slovinsku a Švédsku). Na konci roka boli tieto prípady stále neukončené.

Postup v prípade nesplnenia povinnosti sa začal proti Švédsku z dôvodu nesprávneho vykonávania niekoľkých smerníc o legálnej migrácii, čo sa týka spracovania žiadostí o povolenie, a z dôvodu obmedzení práva na rovnaké zaobchádzanie určitých kategórií štátnych príslušníkov tretej krajiny.

Prioritou Komisie v roku 2019 bolo takisto správne uplatňovanie pravidiel Únie o schengenských hraniciach a vízach.

Komisia postúpila prípad nesplnenia povinnosti proti Estónsku, keďže jeho systém poradovníka Go-Swift sa považuje za nezlučiteľný s Kódexom schengenských hraníc. Komisia podnikla ďalšie kroky v rámci postupu v prípade nesplnenia povinnosti proti Česku v súvislosti s právom odvolať sa proti rozhodnutiu o zamietnutí, zrušení alebo odvolaní schengenských víz.